REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și următórele Birouri de anunciuri:

In Viena: M. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr.
— Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA" iese în fiăcare di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă 2 fl.* pe an

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 211. Brașov, Sâmbătă 23 Septemvrie (6 Octomvrie). 1900.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1900

se deschide nou abonament, la care invităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 coróne; pe șése lunĭ 12 coróne; pe treĭ lunĭ 6 coróne; pe o lună 2 coróne.

Pentru România și străinătate. pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se póte face mai ușor prin *mandate postale.*

Administrațiunea.

Sêrbii și guvernul Szell.

De un șir lung de anĭ Sêrbii din Ungaria stărue și se luptă în tot chipul sĕ ajungă la o definitivă regulare a autonomiei bisericeĭ sêrbescĭ, dér până astădĭ causa lor n'a putut face încă nicĭ un pas înainte. In diferite restimpurĭ a fost întrunit congresul lor național-bisericesc, dér fără de nicĭ un resultat. Cel din urmă congres s'a ținut la 1897, dér, precum scim, fără a puté isprăvi nimic, a fost amânat de guvernul Banffy și n'a mai fost conchemat, așa că deja de două lunĭ i-a espirat mandatul.

Va se dică amânarea congresului dela Carlovețĭ a însemnat de fapt o disolvare a luĭ, ceea-ce bine au prevĕdut ceĭ din majoritate, atuncĭ, căcĭ au simțit, că mĕsura guvernului era îndreptată contra lor și a atitudineĭ lor în favorul causeĭ naționale bisericescĭ a Sêrbilor.

E destul sĕ reamintim, că fostul ministru-președinte br. Banffy a vrut sĕ octroeze congresului din 1897 un nou statut de organisațiune bisericéscă compus sub auspiciile sale, în care, firesce, lucrul principal erau dispozițiile pentru introducerea unui control cât se póte mai strict din partea statului, ceea ce scim ce are sĕ însemneze în asemenĭ casurĭ, când se trateză de interese naționale-bisericescĭ ale naționalităților.

Firesce că majoritatea congresului dela 1897, care era naționalistă nu se putea mulțumi c'un operat ce îl propunea Banffy și prin care tot dreptul de autonomiă bisericéscă al Serbilor devenea mai mult o farsă. Guvernul pretindea, că mai înainte de tóte sĕ se pună la ordinea dileĭ statutul admis de el. Acésta însĕ majoritatea n'a voit sĕ-o priméscă și a pretins, pe basa dreptului congresului de a stabili însuși ordinea de di, ca înainte de tóte sĕ se facă alegerea comisiuneĭ permanente congresuale. De aci a urmat apoi conflictul între guvern și majoritate, care s'a sfêrșit cu amânarea forțată a congresuluĭ.

Acum patriarchul Brancovicĭ a făcut într'una din ședințele comitetului central a congresului bisericesc împărtășirea, că are de gând sĕ propună la locul competent conchemarea acestui congres, după-ce mandatul sĕu de treĭ anĭ a espirat deja.

Se nasce acum întrebarea, ce șanse va avé propunerea patriarchuluĭ? După drept trebue sĕ se facă acuma din nou alegerĭ pentru congresul național-bisericesc al Sêrbilor. Dér situațiunea este de așa, încât la nouĕle alegerĭ ar reuși érășĭ naționaliștii sêrbĭ séu așa numițiĭ radicalĭ sêrbĭ. Acésta însĕ nu-i convine guvernuluĭ unguresc.

La 1897 Banffy s'a despărțit de majoritate și de congres, bine sciind ambele părțĭ, ce au sĕ crédă una de alta. Banffy voia sĕ creeze un statut, la înalta poruncă, ér majoritatea congresului voia sĕ-șĭ facă ea un statut, după cum cereau adevĕratele interesé ale bisericeĭ sêrbescĭ. Banffy s'a dus și guvernul actual n'are de loc dorință de a fi mai bun ca cel trecut față de Sêrbĭ. Nu-i convine însĕ sĕ concheme acum congresul și astfel sĕ se accentueze din nou marea încordare dintre Sêrbĭ și guvern, căcĭ se apropie și alegerile dietale.

De aceea guvernul Szell anunță prin organul, care are cuvêntul întâiŭ în asemenĭ cestiunĭ de autonomiă bisericéscă, că nu e nicĭ o necesitate, ca congresul sĕ fiă conchemat de-o-camdată, că mai bine sĕ se aștepte până când cu timpul opiniunea publică a popotațiuneĭ sêrbescĭ se va lăpĕda de naționaliștĭ séu radicalĭ, și va găsi, că numai un statut octroat de guvern o póte ferici.

Ĕtă care este îngrijirea „părintéscă" a guvernului unguresc de interesele de viață bisericescĭ și culturale ale Sêrbilor. Ințelege-vor aceștia înalta politică a ereĭ luĭ Szell, orĭ vor rĕmâné tot divisațĭ ca până acum, nutrind speranțele contrarilor naționalităților?

Congregația comitatului Brașov

ținută în 1 Octomvrie a. c.

— Fine. —

După interpelărĭ a urmat ordinea de di, care până la punctul 27 s'a resolvat fără discusiunĭ, dér la acest punct, care trata despre decisiunea comuneĭ în afacerea numeluĭ oficial al orașului, precum și de recursul înaintat contra acesteĭ decisiunĭ, s'a încins o discusiune fórte lungă și înfocată despre care am făcut deja amintire în general. Rĕmâne acum sĕ aducem câte-va amĕnunte pentru mai bună ilustrare a desbatereĭ ce a urmat.

Fișpanul a deschis discusiunea, anunțând punctul dela ordinea dileĭ și făcênd o enunciațiune *ex praesidio.* El spune, că legea pentru numele localităților s'a adus mai ales din motive de natură administrativă: spune, că deja de vr'un an doi armata a întrodus în chartele sale numai o singură numire a comunelor și a ales'o pe cea maghiară, astfel și cu adausul, că la stabilirea numelor comunelor se va avé în vedere și trecutul istoric președintele a voit sĕ dică cu alte cuvinte, că, décă comisia pentru albumul comunelor a cerut ca numele oficial al orașuluĭ sĕ fiă „Brassó", printr'asta s'a procedat numai în modul cel mai corect fără vre-o patimă șovinistă. Fișpanul a terminat, dicênd, că fiă-care va sci sĕ aprețieze pietatea Sașilor (pentru numirea germană a orașului), dér nu pot fi date uitării nicĭ îndatoririle față cu patria maghiară.

Deja întroducerea acésta a produs o temperatură mai încordată și mai iritată pentru discusiunea ce avea sĕ urmeze.

După-ce raportorul Al. *Jekelius* a motivat în mod obiectiv propunerea comisiuneĭ permanente, care s'a pronunțat în favórea decisiuneĭ comuneĭ, ca numele oficial sĕ fiă „Kronstadt", s'a dat cuvêntul dechantuluĭ luteran ung. Iuliu *Moór*, care a pledat pentru o liniștită desbatere a cestiuneĭ, arătând, că deși scie sĕ stimeze și el sentimentele de pietate ale Sașilor, totușĭ el e liniștit când se gândesce, că ministrul va avé sĕ ia decisiunea finală. Scie, că Sașii vor fi ceĭ dintâi, carĭ se vor pleca înaintea acesteĭ decisiunĭ, „deși cu inima sângerândă", cum s'au supus tuturor legilor aduse până acum. El adause, că nimenĭ n'a dovedit, că numele „Kronstadt" ar fi mai vechiŭ, decât „Brassó". Se provócă în fine la motivul adus și în recursul sĕu, că după legea de naționalitate, care stabilesce limba de stat maghiară, orașul putênd sĕ aibă după lege numai un nume oficial, acesta nu póte fi decât „Brassó".

A urmat apoi vorbirea directoruluĭ școleĭ de fete săsescĭ din loc Carl *Thomas*, o vorbire avêntată și plină de însuflețire, care a fost viu aplaudată. El esclamă între altele: „Noi Sașii am pĕcătui în contra

FOILETONUL „GAZ. TRANS".

Monumentul princesei.

Am fost acolo într'o Dumineca. Este fórte aprópe de Peking, într'un loc frumos, care-l aleg Chinesii cu bunul lor simț. Am dis'o de mai multe-orĭ, că am aflat un viu sentiment al natureĭ la Chinesĭ. Ĕtă o dovadă nouă, în ceea-ce numesc eĭ escursiunĭ la țéră. Rar întâlnescĭ la eĭ întrunirĭ sgomotóse ca ale acelora, carĭ nu-șĭ pot închipui o escursiune fără bețiă: din contră sunt numeroșĭ ómenĭ, carĭ se duc la preumblărĭ afară din oraș, împodobițĭ cu hainele lor cele mai frumóse, ca sĕ cetéscă poesii la umbra pomilor, de unde se vĕd orisonturĭ frumóse.

Chinesul e fórte sociabil. El iubesce plăcerea companieĭ. Și a gusta cu amicĭ poesia într'un loc poetic, acésta e pentru el fórte des o plăcere. E fórte ceremonios când o pornesce în haină lungă de mĕtase vênĕtă. Aceste distracțiunĭ înălțătóre, carĭ sunt în alte părțĭ un lux al eliteĭ, sunt preferite, în China, și de vulgarĭ. Negustorii micĭ, ómenii munceĭ, meseriașii, voesc astfel ca dilele lor de recrețiă sĕ fiă nobile.

In orașele nóstre, se rîde de aceĭ ómenĭ, carĭ voesc sĕ înalțe nivelul popular, pretindênd, că lucrătorul de fabricĭ, un comis din prăvălii, un măturător de strade ar trebui sĕ devină sensibilĭ, la frumsețea arteĭ pure. Se pare a nu fi nicĭ o speranță, de a vedé vre-odată sufletele democraților înălțându-se spre spiritul aristocratic. Și acéstă lașitate are urmarea, că pentru a se egalisa, se perd și se nomolesc în mojiciă și în vulgaritate încetul cu încetul aristocrațiile.

O democrațiă de aristocrațĭ, unde ómenii din pătura de jos sĕ aibă bunul simț distins al acelora, carĭ sunt chemațĭ a împlini cele mai înalte funcțiunĭ, acésta e idealul unora, dér nu e o utopiă, fiind-că am vĕdut'o în China.

E drept, că în China e fórte departe de noi, la ómenĭ fórte diferițĭ. Eĭ au devenit însĕ ast-fel fiind-că concepțiunea lor despre viață nu-i face sĕ privéscă viața lor pământénă ca o pedépsă. Décă toțĭ ar munci la timp, și ar prețui frumsețea vieței bine rênduite, am puté spera, că vre-odată „Bea fără sete" va fi mort, și ca în China, se va vedé omul simplu în haine de sĕrbătóre mergênd pentru recrearea sa sĕ caute în mod simplu frumsețea în natură, ascultând frumósele versurĭ scrise pentru el de lucrătorul de poesii.

Dic anume lucrătorul, căcĭ în China ómenii, carĭ fac frumósele obiecte cu mare artă, nu cred, că măestria lor îi face sĕ se distingă de ceilalțĭ lucrătorĭ de rênd. Eĭ toțĭ sunt meseriașĭ. Cunosc în Peking un artist genial, un miniaturist, care mĭ-a vêndut cu acel preț, cum își vindea boltașul vecin bonetele sale, evantaile admirabile de o grațiă nespusă. Aci ast-fel de lucrărĭ ar face pe artistul renumit, pe când în China sunt mulțumițĭ de a fi numai lucrătorĭ bunĭ, bucurându-se fără mândriă (vanitate) de lucrările lor.

Pentru a desemna o femeiă, a reproduce cerul, a reda pe pândă o privelisce frumósă, care de natură va fi tot-déuna pictată mai bine ca de mână de om, eĭ nu cred, că creerii lor derivă dintr'o minune, nicĭ nu cred, că inspirațiunea lor trebue sĕ se deștepte într'o atmosferă creată anume pentru plăcerea artistuluĭ, democrația chinesă nu are pricepere pentru plante crescute sub sticlă. Pe livadia înverdită, în aerul liber al natureĭ, acolo e mai frumos.

Și încă ceva mai trebue amintit. Chinesii au mulțĭ artiștĭ, fiind-că la eĭ artiștii n'au încetat nicĭ decum a fi simpli lucrătorĭ. La noi sunt puținĭ artiștĭ, fiind-că artiștii noștri nu mai sunt lucrătorĭ.

Décă așĭ scrie o tesă academică, nu mi-s'ar tolera fără îndoială, sĕ rĕtăcesc astfel încóce și încolo cu cugetele mele. Dér scriu numai pur și simplu reamintirĭ de călĕtoriă. Și fiind-că nu aparțin rasseĭ acelor Anglo-Saxonĭ, carĭ fac călĕtoria în jurul lumeĭ și cutrieră un oraș după altul, tot cu iuțéla trenurilor, numai cu grijea sĕ pótă avea în lista orașelor vĕdute cu atâtea și atâtea mai multe de numĕrat, decât amicii lor, carĭ tot cu ținta aceea pornesc în lume — s'a întêmplat, că pentru a ajunge la monumentul princeseĭ, mi-a trebuit timp ceva mai îndelungat.

La miadă-di dela orașul tartar se află portul mareluĭ canal împĕrătesc, în apropierea magazinelor de bucate. Acolo sosesc sacii de grâu și de urez, ce se trimit ca tribut. Preponderéză urezul, care vine din

memoriei părinţilor noştri, în contra istoriei acestui oraş şi a poporului săsesc, décă am vota pentru alt nume, decât „Kronstadt", şi totuşi n'am aduce nici un serviciu patriei".

Directorul şcólei comerciale de stat din loc Fr. *Orban* a încercat a dovedi cu date istorice, că oraşul a avut la început numele „Brassó". Numirea „*Brassó*" séu „*Barassu*" se ivesc deja în secolul al 13-lea. „*Coróna*" obvine numai în secolul al 14-lea. Numele „*Brassó*" s'a întrebuinţat adese-orî şi de Saşi. „*Coróna*" s'ar fi întrebuinţat mai întâiŭ în onórea lui Stefan, fiiul lui Bela IV etc. S'a mai silit vorbitorul sĕ dovedéscă, că teritoriul oraşului a fost proprietatea corónei şi că de aici ar veni numele „Corónă" etc.

Lui Orban i-a rĕspuns Dr. Eugen *Lassel*, producênd argumente fórte tarî între aplausele adunării. Pe basa unor documente dela 1336, vorbitorul a dovedit, că deşi s'au întrebuinţat ambele nume, acésta s'a făcut cu o clară şi conscientă deosebire de oraş şi de împrejurime. In unul şi acelaş document e vorba de un *plebanul de corona* şi de un *dechanus de Brassó*, adecă de preotul, oraşul şi de decanul Ţĕrii Bârsei (a ţinutului). Numele „Brassó" seu „Braşov" e mai vechiŭ decât oraşul însuşi şi de aceea nici din causa acésta nu póte fi numele oraşului, ci numai numele ţinutului, probabil, că el derivă dela Slavî, carî vor fi trecut pe aicî în timpurile cele mai vechî. Décă pretutindenî s'ar lua numele cele mai vechî, fără considerare, décă el e identic cu localitatea, ar trebui sĕ i-se dică capitalei ungare *Aquincum*. Oraşului Alba-Iulia *Apulum* şi orăşelului Haţeg din comitatul Hunedórei *Sarmiseghetusa*.

Dr. *Zakarias* a vorbit în mijlocul unei marî nelinişte cu cunoscutele accente şoniste, dicênd, că oraşul trebue sĕ capete un nume oficial maghiar, fiind-că limba statului este cea maghiară. Când s'a adus legea privitóre la numele comunelor Saşii au recunoscut, că tendinţa ei e maghiarisătóre, decî n'au sĕ fiă surprinşî când se cere ca oraşul sĕ pórte numele „Brassó". Aicî esistă numai o naţiune alcătuitóre de stat. Regii maghiarî n'au adus pe Saşî aicî, ca sĕ formeze o naţiune germană, ci ca sĕ fiă fii fidelî ai naţiunei şi ai statului naţional unitar maghiar etc.

Preotul evang. Fr. *Schiel* a combătut pe antivorbitor, constatând că până la 1848 Saşii au fost aicî o naţiune egal îndreptăţită şi că şi la 1868 s'a recunoscut egala ei îndreptăţire cu celelalte naţionalităţî ale patriei. In ce privesce legea din cestiune tocmai din partea maghiară s'a negat faţă cu strĕinătatea, că tendinţa ei ar fi maghiarisătóre.

Preotul evang. Fr. *Sindel* arată cât de multă amărăciune produce furia de maghiarisare, care nu póte aduce patriei nicî un folos ci numai rĕu. El arată îndeosebî urmările triste ce le va avé maghiarisarea comunelor şi în ce privesce cărţile de scólă, cu privire la carî se va cere sĕ fiă retipărite cu nouĕle nume oficiale.

Directorul şcólei de stat reale ung. *Rombauer* a ridicat şi mai mult diapasonul şovinismului violent. Cuprinsul vorbirei sale l'am indicat deja în numĕrul de Marţî al fóiei nóstre. Patosul lui plin de intoleranţă a produs mare ilaritate.

Profesorul Iuliu *Römer* a cerut între altele ca procesul verbal al acestei şedinţe sĕ conţină mai pe larg vorbirile şi cuprinsul lor. Preşedintele a luat vorbele sale ca o învinuire, că protocólele s'ar falsifica şi n'a voit sĕ admită propunerea sa. Römer protestéză, dicênd, că n'a afirmat nimic vătĕmător, ceea-ce îi atrage o chiămare la ordine din partea preşedintelui.

In fine a cerut cuvênt advocatul *Ioan Lengeru*, dicênd, că n'ar fi mai aflat de lipsă a vorbi la acest obiect după tóte cele audite, dér afirmările lui Zakarias îl îndémnă sĕ vorbéscă. Este o mare nefericire, dice, că Maghiarii n'au decât un singur cuvênt pentru conceptul genetic şi politic. Noi când vorbim de ţéră dicem „Ungaria" şi „ungar", ér când vorbim de naţiunea genetică a conlocuitorilor noştri dicem „Maghiarî" şi „maghiar". Tóte naţionalităţile la olaltă formézâ după legea dela 1868 naţiunea politică unitară ungară, ér nu „maghiară". Este óre lucru înţelept şi politic, ca prin legî ca cea din cestiune sĕ se smulgă elementele de patriotism din inima acelora, pe carî iubirea comună de patriă ar trebui sĕ-i unéscă, formând o puternică „naţiune politică" — din inima naţionalităţilor? Este înţelept şi politic a smulge din inima naţionalităţilor ceea ce mama a şoptit copilului dela sînul ei, numele locului, unde s'a născut, a-i smulge rădĕcina patriotismului, iubirea către locul nascerei sale, numele scump al acestuia? Noi toţî la olaltă am contribuit ca acéstă patriă sĕ fiă ceea ce este şi o iubim cu aceeaşî tăriă ca şi Maghiarii. Ea şi astădî nu se póte lipsi de iubirea nóstră. De ce dér sĕ fiă estirpată acéstă iubire?

Rĕspunde lui Zakarias, dicênd, că nu statul are sĕ dea numele comunelor. Acestea, ca şi individii, şi-le aleg şi le stabilesc singure, şi-l întrébă, décă nu cum-va el şî-a primit numele dela stat? (Ilaritate). Sunt triste încercările aceste de-a desnaţionalisa celelalte naţionalităţî. La Românî este lăţită convingerea, că maghiarisarea îşî are isvorul în împrejurarea, că Magharii se simt prea slabî şi umblă decî sĕ se întăréscă prin asimilarea celorlalte naţionalităţî.

In fine vorbitorul dice, că la decisiunea asupra numelui oficial al oraşului lucrul de căpetenia este, că cine a fondat oraşul? Fără îndoială, că aceştia au fost Germanii colonisaţî aicî şi ei, de sigur, că au dat oraşului un nume german şi astădî ei au un drept la acest nume. Din motivele acestea, dice, că este politicesce prudent şi drept, décă oraşului i-se va da numele german.

După-ce profesorul Dr. *Lassel* mai rĕspunde la unele observărî făcute la adresa sa, érăşî cu date istorice, urméză votarea. Inainte de aceea însĕ fişpanul Maurer a ţinut sĕ rĕspundă la vorbitorî, carî, dice, au făcut „ameninţărî"; apoi dise faţă cu aserţiunea lui Lengeru, că maghiarisarea e o dovadă a slăbiciunei elementului maghiar, cu patos, ridicându-şî vocea, că „Maghiarii nu se tem de duşmanii lor şi că cum au susţinut statul o miiă de anî, îl vor suţiné încă multe mii de anî, o Daco-Româniă însĕ nu va fi nicî-odată!"

După acéstă erupţiune presidială, majoritatea (Saşii cu membrii românî) au primit propunerea ca numele oficial al oraşului sĕ fiă „Kronstadt"; membri maghiarî au votat pentru „Brassó". Resultatul acesta a fost salutat de către Saşî cu aplause sgomotóse şi strigărî de „Heil"!

Din România.

Convocarea Constituantei?

De câte-va dile s'a rĕspândit prin Bucurescî svonul despre o apropiată convocare a Constituantei în scopul revisuirei articulului 7 din constituţiune privitor la Evrei.

Etă în ce mod înregistréză „Apĕrarea Naţion." aceste svonurî:

Am anunţat la ediţia de diminéţă, că d-l Carp a hotărît ca, după 5 dile dela convocarea Camerelor, sĕ le disolve şi sĕ citéscă decretul pentru alegerea unei constituante. Convocarea constituantei va avé loc după o lună dela cetirea decretului de disolvarea Camerelor.

D-l Carp crede, că va sci sĕ obţină a majoritate sdrobitóre pentru a-şî pune în aplicare „marile sale planurî".

Mai mult decât atât, d-l Carp a declarat prin unele cercurî, că din partea partidului liberal nu va avé nicî o oposiţiă.

După, cum am anunţat într'unul din numerile trecute, guvernul român este strîns cu uşa de bancherii ovrei din strĕinătate, carî nu mai voesc sĕ acorde nicî un împrumut statului român, până când nu se va înlătura art. 7 din Constituţie. D-l Carp, în vederea realisării marilor sale reforme în urma înţelegerei avute cu M. S. Regele şi se dice şi cu d-l Dimitrie Sturdza, au hotărît sĕ convóce constituanta pentru a se înlătura art. 7 din Constituţiă.

D-l Carp susţine că, décă nu am ajunge la soluţia de a da drepturî streinilor de bună voe acum, vom fi siliţî mai târdiu şi ţéra va fi declarată în stare de faliment.

D-l Carp în urma înţelegerei avute cu bancherii strĕinî, décă art. 7 se va îndepărta din Constituţie, va obţiné contractarea unui mare împrumut, în condiţiunile cele mai avantagióse pentru ţéră.

Acésta este scirea rĕspândită în public de partisanii d-lui Carp.

Ei mai susţin, că acesta e singurul mijloc de a se aduce capitalurî în ţéră şi de a face, ca crisa financiară sĕ înceteze cu desĕvîrşire.

D-l Cap nu se feresce de a afirma pretutindenî, că nicî într'un cas partidul liberal nu-i va face oposiţiă, pe tema revisuirei Constituţiei, ba, mai mult, crede că mulţî dintre liberalî îi vor susţiné planurile sale.

Aceia însĕ, de carî d-l Carp s'ar teme întru cât-va, sunt antisemiţii, carî — crede d-sa — vor începe o puternică agitaţiă în ţéră pentru a zădărnici planurile sale financiare.

Pentru a-i paralisa însĕ şi pe aceştia va întrebuinţa un mijloc fórte ingenios de altmintrelea.

D-l Carp, câte-va dile după convocarea Constituantei, în urma refusului probabil al Bulgariei de a ne da satisfacţiă, — după ce dovedile se vor presenta la Sofia, va întrerupe în mod oficial relaţiunile oficiale cu Bulgaria.

Va lansa în acelaşî timp un apel patriotic către ţéră, prin care se va cere concursul tuturor, pentru a suspenda orî-ce urî politice şi orî-ce agitaţiunî de natură a ne împărţi în tabere, rĕsboiul cu Bulgaria trebuind sĕ isbucnéscă.

Va motiva revisuirea art. 7 din Constituţiă prin necesitatea de a obţiné banii necesarî rĕsboiului şi prin acésta crede d-sa, că va isbuti sĕ facă pe antisemiţî sĕ renunţe la orî-ce agitaţiă în vederea gravelor evenimente rĕsboinice, carî vor cere sacrificii tuturor locuitorilor acestei ţĕrî.

Cu planul acesta poporul român va fi pus în o grea alternativă, orî va suferi umilinţa faţă de Bulgaria, căcî nu va avé banî, cu carî sĕ facă rĕsboiul, şi 'n acest cas se va opune pretenţiunilor evreilor, orî le va satisface cererea acestora şi va consimţi la rĕsboiu.

Svonurile de mai sus au fost şi sunt desminţite de către diarele partidei dela putere conservatóre şi în deosebî de cele mai apropiate guvernului.

Diarul „*Epoca*" a desminţit aceste svonurî printr'o informaţiune publicată imediat după ivirea lor. Intr'un articul de fond scris după aceea, numitul organ conservator dice între altele:

„Dér, acei ce discută astădî o *cestiune pe care nimenî nu s'a gândit sĕ o pună în ordinea dilei, cel puţin nimenî din cei în drept sĕ o facă*, au un alt scop, ei îşî închipuesc că, desgropându-o, aruncă bolovanul pe care dece înţelepţî nu-l pot scóte din baltă. Ei socotesc, că se va produce o duplă agitaţiune, una pentru acéstă cestiune în afară, alta contra ei în ţéră, şi ambele vor stînjeni acţiunea conservatóre. *Ei bine, se înşélă amar cei ce cred în reuşita uneltirilor lor*".

---

tot sudul împĕrăţiei. Aspectul acestor corăbii, încărcate cu sacî, carî sosesc di de di, e impunĕtor. Porturile nóstre industriale europene nu ne pot da ideia acestui port interesant. Deşi în Peking, tot ca şi în alte locurî, se vĕd corăbii, sacî, hamalî, magazine, mişcare, sgomot... dér tóte acestea sunt în mijlocul peisagiului de nobleţă, la piciórele zidurilor frumóse şi aprópe de templurî...

Canalul curge spre apus, ţĕrmurile sunt pline de florî. Acéstă di era creată prentru preumblărî. Orăşenii gătiţî, cu familiile lor, împodobeau bărcile marî, comóde, carî soseau şi porneau ca pe o liniă de omnibuse; şi erau trase cu funiile.

Eu am ales cu mai mulţî amicî cea mai uşóră dintre bărcî. Trei corăbierî înhămaţî la funia principală fugeau în iarba ţĕrmurelui. Ei erau veselî. Alergând sĕ ocoleau unii pe alţî cu mare isteţime şi nu se întêmplau de loc ciocnirî. Cred, că am întrebuinţat tóte mijlócele posibile de locomoţiune şi de transport, care esistă pe faţa pământului, dér acesta este întru adevĕr cel mai plăcut. Intr'un peisagiu pe un rîu, pe un canal liniştit în barcă trasă fără loviturî, fără fîşâitul pânzelor, fără suflarea supĕrăciósă a aborului, nimic din învălmăşéla trăsurilor, eştî purtat în linişte, şi poţî vedé orî cât le place ochilor, fără cea mai mică grije...

După două óre am ajuns la sfîrşitul canalului. Cei carî vréu sĕ-şî continue drumul trebue sĕ schimbe corăbiile. Dér noi am sosit şi am debarcat. Era ca la un têrg. Erau aci locande de marinarî şi birturî pentru familiştî, teatre, case de ceaiurî şi case de florî pentru tinerimea galantă. Distracţiunea chinesă nu constă numai din preumblărî şi cetirea versurilor în frumósa natură. Décă n'ar fi aşa, ar fi prea perfect acest popor şi s'ar prea depărta de umanitate. Civilisaţia sa ca şi a altora îşî are degeneraţia sa. Am vĕdut acolo cântăreţe de café-concerte, carî mi-au reamintit comediantele nóstre (francese), care fac plăcere bĕtrânului căpitan holteiu, comisvoyagerului în trécĕt şi junelui amploiat la primele dile ale lunei, carî se află în oraşele micî din provinciă. Aveau aceste cântăreţe alte colorî ale feţei, aveau alte îmbrăcăminte, şi alt decor, dér de fapt, tot acea stricăciune. Fiind timpul frumos, şi aerul cald, erau producţiunile teatrale sub ceriul liber, şi privitorii beau ceaiŭ şi vin de urez. Pe o stradă, frumuseţele chinese dansau, câutau, pe rênd, şi când nu erau ocupate adunau parale dela beutorî, séu în jurul scenei, şedeau pe covóre şi ascultau. Ce mai cântece, ce mai dansurî şi ce veseliă în auditor! Şi totuşî în acéstă vulgaritate sgomotósă am vĕdut lucind şi graţiă adevĕrată. Ceea ce póte ar afla şi un Chines la noi, décă ar fi condus la concertele de feliul acesta.

Era o îndesuială ne mai pomenită, erau vêndĕtorî de pastete, strigătorî de limonădî, bucătarî cu fripturî şi cu prăjiturî; băeţî goi, fericiţî, carî rîdeau de noi ştrĕinii. Unul din companionii mei năcăjindu-se, a lovit cu biciuşca sa pe unul din copii goi; acesta urla de durere; eu mĕ temeam, că ne vor arunca în apă.

Nu! Poporul acesta e răbdător. Dér am vĕdut cum sĕ rĕsbună în urmă astfel de abusurî. De eram eu Chines în diua aceea şi de a-şî fi vĕdut bătêndu-se astfel un copil, de sigur că-l apucam de grumaz pe albul...

Prin învălmăşéla acésta treceau, cu aer despreţuitor, frumóse fete tartare, vopsite ca idolî şi purtând pe pĕrul lor negru florî. Monumentul princesei era mai departe. Am trecut peste livedî, peste câmpurî, unde cucuruzul verde era mai înalt ca noi, şi după-ce nu mai audiam violinele jocurilor din cârciumî, nicî gălăgia apei din canal, sosisem.

Admirabil, acest monument, unul din lucrurile frumóse, carî se pot vedé în Peking. Omul, care bătuse copilul, critica astfel: Sunt Chinesî, carî sunt mândri de acésta. Şi ce e tot? O ruină şi arborî!" Un alt companion voia sĕ-mî esplice din istoriă, şi sĕ-mî spue, care princesă, cu ce nume, fiica séu femeia acelui împĕrat, a acelei epoce, şi în fine din ce causă fù aci înmormêntată? Eruditia unui dicţionar înaintea unui lucru sublim. Dér n'am vrut sĕ sciu nimic. Vĕ rog, lăsaţi-mĕ sĕ admir sĕ simt şi sĕ mĕ pĕtrund de acéstă frumseţe. Sunt ruine şi sunt arborî, dér pricep, că sunt Chinesî mândri de acestea. Póte mai mândri ca de grandiósele, de imensele monumente de Mings cu aleele lor de animale, de ostaşî giganticî şi cu templele marî cât un oraş.

Complotul bulgăresc.

Trifanoff, înţelegênd bine la ce se mai póte aştepta dela patrioţii, carĭ îi decretaseră mórtea în momentul când li-s'a părut vătămător intereselor lor, a pus instrucţia pe urmele unei nouĕ şi însemnate descoperirĭ.

Étă ce comunică ḑiarele din Bucurescĭ:

E cât-va timp de când s'a vorbit despre complicitatea şi rolul jucat în asasinarea lui Fitowsky de către doi ofiţerĭ bulgarĭ din Rusciuk: căpitanul Popoff şi locotenentul Stoianoff. Intre altele, unul dintr'ênşii, locotenentul de pompierĭ Stoianoff, a dat banĭ celor trei bandiţĭ: Miteff, Ilieff şi Carambuloff, când aceştia, după nereuşita cursei întinse lui Fitowsky, au plecat la Bucurescĭ în urmărirea victimei. Se vede însĕ, că banii aceştia nu au fost suficienţĭ; Nicola Miteff, şeful espediţiei, a adresat o nouă cerere locotenentului Stoianoff, şi acesta din urmă s'a grăbit sĕ o satisfacă.

Acésta formézā obiectul nouei revelaţiunĭ a lui Trifanoff.

In urma indicaţunilor date de acest din urmă, d-l I. Th. Florescu, însoţit de d-l prim-procuror Miclescu, a făcut o cercetare la direcţiunea generală a poştelor şi telegrafelor. Trifanoff nu minţise; dovada a fost descoperită.

S'a găsit un mandat pe suma de 100 lei trimis de către locotenentul Stoianoff lui Nicola Miteff, mandar a cărui dată de primire concide cu ḑiua în care s'a făptuit asasinarea lui Fitowsky.

In urma descoperirei acestor atât de importante dovedĭ, stabilirea complicităţei acelui ofiţer bulgar, care şi-a murdărit uniforma făcênd pe părtaşul într'o crimă odiósă, rĕmâne complect şi pe deplin dovedită.

Actul de acusare. Ordonanţa în acéstă sensaţională afacere fiind terminată, d-l procuror-general Ciocîrdia, care împreună cu d-l prim-procuror Miclescu va susţine acusarea, se va ocupa cu dresarea actului de acusare.

Astăḑĭ se va întruni camera de punere sub acusare şi, conform procedeului fixat prin lege, va lua cunoscinţă şi va cerceta ordonanţa judecătorului de instrucţiă.

SCIRILE ḐILEI.

— 22 Septemvrie v.

Onomastica monarchului nostru. Erĭ, în 4 Octomvrie n., împlinindu-se a 70-a aniversare a ḑilei numelui Majestăţii Sale împĕratului-rege *Francisc Iosif*, ea a fost serbată şi în Braşov prin oficiarea unui serviciu divin în biserica româno-catolică, la care au fost representate mai multe oficii publice din localitate, precum comitatul, oraşul şi alte câteva oficii civile şi militare. S'au arborat în cursul ḑilei stindarde mai ales la oficiile publice, ér séra a urmat o serenadă militară cântând musica.

„Fómete“ în Ciuc! Şovinistii ungurĭ, în lăcomia de-a mai stórce pentru ai lor câte-un ciolan de ros dela guvern, au ajuns sĕ se facă chiar de rîs în alegerea mijlócelor, de carĭ se folosesc. Astfel îi vedem acum în multe foi ungurescĭ din Budapesta publicând sub titlul *„Fómete în comitatul Ciuc!“* o scire „îngrozitóre“. Spune chiar minunĭ, că în Ciuc a isbucnit fómetea, că partea muncitóre a locuitorilor „părăsesce vetrele părintescĭ, ca sĕ-şĭ câştige pânea de tóte ḑilele *în alt pămênt*“ (înţelege România.) Dér, veḑĭ minune, spune mai departe, că „nenorociţii muncitorĭ au fost nedreptăţiţĭ şi trataţĭ cu atâta necruţare de păzitorii românĭ dela graniţe, încât nu i-au lasat sĕ trécă în România, dér totuşĭ „au trebuit“ sĕ mérgă *pe căi ascunse*; însĕ după-ce au vagabundat prin România timp de-o lună, au fost siliţĭ a-se reîntórce, sosind acasă *sdrenţoşĭ şi storşĭ de fóme.* „Astfel sunt acum trataţĭ în România „muncitorii sĕcui“ — esclamă în fine foile ungurescĭ — „acei muncitorĭ de carĭ până acum cei din România abia s'au putut lipsi (sic!)“—După aceste jăluirĭ ridicule şi absolut necredibile, foile şoviniştilor ungurĭ lovesc cuiul cu ciocanul în cap, spunênd curat şi limpede, că ceea-ce voesc este, ca rugarea adresată din partea comitatului Ciuc ministrului de comerciu pentru înfinţarea unei căi ferate dela Madefalva prin Karczfalva până la Domokos, sĕ fiă împlinită şi încă cât de iute fiind-că „a isbucnit fómetea în Ciuc“ şi ministrul sĕ grăbéscă a lua mĕsurĭ, ca lucrările pentru clădirea căii ferate sĕ încépă înainte de sosirea iernei, pentru ca „sermanii muncitorĭ sĕcui“ prin munca la lucrarea drumului sĕ ajungă la câştig“. — Décă nicĭ pentru Sĕcui nu s'a făcut încă de-ajuns din bugetul statului şi continuă a cerşi, pretinḑênd nouĕ favorurĭ din budgetul statului: — asta ni-se pare prea mult, décă nu chiar o revoltătóre obrăsnicià!

Jubileu. D-l general-major *Weyrich*, comandantul de brigadă din Braşov, a împlinit aḑĭ 40 de anĭ de serviciu. Din acest incident a fost întêmpinat în localitatea casinei militare print'un frumos discurs de ocasiune rostit în numele corpului oficeresc, al preoţilor şi al funcţionarilor militarĭ la care jubilantul, emoţionat, a rĕspuns în cuvinte mişcătóre. Deséră va fi o convenire socială în onórea sa.

Arestarea unor presupuşĭ anarchiştĭ. O depeşă privată din Milan anunţă că s'a arestat în oraş cincĭ individḑĭ, dintre carĭ unul, numit Milicĭ originar din Slano (Dalmaţia) avea asupra sa un pumnal, un revolver, 160 dolarĭ în aur, mai multe lire sterlinge, şi mai multe chitanţe dintre carĭ una constatând, că a trimis 100 de dolarĭ familiei sale. Aceştĭ cincĭ individḑĭ veneau cu toţii din Statele-Unite. Ei au declarat, că s'au cunoscut pe bordul vaporului, care i-a adus. Autorităţile aştéptă informaţiunile ce aucerut în America.

Regele Italiei şi Menelik. Abia acum se comunică, că regele Abesiniei Menelik a adresat şi el o epistolă regelui Victor Emanuel III, esprimându-şĭ adânca sa condolenţă din incidentul morţii tragice a tatălui sĕu. In epistolă Menelik implóră dér dela Dumneḑeu asupra noului Rege, doresce, ca domnia lui sĕ rĕspândéscă fericire asupra Italiei şi îşĭ esprimă speranţa, ca bunele relaţiunĭ dintre Italia şi Etiopia sĕ fiă întărite şi pentru viitor. Epistola a fost predată regelui Victor Emanuel prin Cicodi Cola guvernatorul din Eritreia.

Inaugurare. Primim invitarea la inaugurarea ce se va face Dumineca în 7 Oct. n. a nouelor edificii a caselor parochiale şi a şcólei conf. gr. cat. din Şoimuş. Cu acea ocasiune se va ţiné şi adunarea reuniunei „Caritatea“ şi se va arangia séra concert şi petrecere.

Logodnă. D-l *Augustin Marcu* absolvent de teologiă şi d-ra *Eufemia Barbu* nepótă a d-nei Eufemia Dr. Caian din Roşia-montană, — logodiţĭ.

Furt în Vatican. Din Roma se telegrafézā, că alaltăerĭ nisce hoţĭ au intrat în Vatican, au spart o cassă de fier, de unde au furat mai multe titlurĭ de rentă în valóre de 357,000 lire şi 3000 lire în numĕrar. D-l Zingarelli, judecător de instrucţiă la Vatican, a început ancheta, dér n'a dat încă de urma vinovaţilor. Se presupune, că făptuitorii au fost dintre individii, carĭ cunosceau împrejurările din Vatican.

Congresul Africanderilor din Cap.

La Londra au sosit trei delegatĭ ai congresului Africanderilor din Cap pentru a presenta guvernului o petiţiă semnată de şése-ḑecĭ mii compatrioţĭ ai lor prin care aceştia cer o regulare echitabilă a conflictului anglo-transvaalian. Aceştĭ delegaţĭ publică şi un manifest în care, după ce 'şĭ esprimă recunoscinţa pentru primirea căldurósă ce li-s'a făcut din partea unui numĕr mare de Englesĭ, ḑic între altele:

„Scopul călĕtoriei nóstre este de a arăta Engliterei, că cel mai bun mijloc pentru a resolvi dificila problemă sud-africană este de a acorda independenţa celor două republicĭ într'o mĕsură óre-care. Acésta-i opinia celor şése-ḑecĭ mii semnatarĭ ai petiţiei şi a marei majorităţĭ a populaţiei din Cap, care evident cunósce mai bine situaţia decât poporul engles.

„Acésta póte sĕ aprecieze acuma câtă nenorocire a provocat politica consistând în a nu ţiné sémă de opinia populaţiei sud-africane. Décă s'ar fi luat în consideraţiă dorinţele Africanderiler, de sigur, că s'ar fi evitat tóte nenorocirile, pe carĭ le-a adus rĕsboiul. Delegaţii vorbesc ca bunĭ supuşĭ englesĭ şi în acéstă calitate n'au numai dreptul, ci şi datoria de a informa pe ceilalţĭ supuşĭ ai reginei asupra adevĕratei situaţiunĭ din Africa sudică.

„Protestăm din tóte puterile contra ideei stupide, prin care se atribue Olandesilor din Cap organisarea unui complot în scop de a rĕsturna puterea britanică. Noi întrebăm, décă rĕsboiul era necesar pentru onórea Engliterei; décă da, acéstă onóre ar trebui sĕ fiă satisfăcută.

„Décă se doresce a se avea o garanţie de stabilitate pentru viitor, trebuie sĕ se câştige încrederea popórelor ce se voesce a se guverna. Orĭ, cel mai bun mijloc pentru acésta ar fi sĕ se organiseze o confederaţiă a Statelor din Africa sudică, în care sĕ între şi cele două republicĭ. Căcĭ aceste două State ar accepta acum acéstă soluţie, pe care înainte de rĕsboiŭ ar fi refusat'o póte.

Alegerile în Anglia.

In Anglia, candidatul primit, patronat de către una din asociaţiunile politice séu uvriere şi posesorul s'au pus în posesia fondurilor necesare pentru alegere, trebuia mai întâiŭ de tóte sĕ-şĭ caute un agent electoral, décă nu preferă sĕ se facă el propriul sĕu agent, ceea ce póte fi primejdios.

Agentul electoral se însărcinézā cu imprimarea afişelor, circularilor şi buletinelor., cu organisarea biurourilor comitetului candidatului sĕu şi cu a agenţilor voluntarĭ, carĭ umblă din casă în casă, spre a face reclama pe lângă alegĕtorĭ în favórea candidatului.

De asemenea, tot agentul electoral organisézā meetingurile, se înţelege cu oratorii, carĭ ţin discursurĭ spre a sprijini candidatura şefului sĕu. Acest agent, cu un cuvênt, are cea mai mare responsabilitate şi de aceea trebue sĕ fiă fin, isteţ, esperimentat, sĕ scie pe de rost tóte articolele acelui monument de obscuritate şi de complicaţiunĭ legale ce se chiamă „legea asupra procedărilor ilegale şi corupĕtóre în alegerĭ“ — ceea ce îi permite de a-le rĕstălmăci în profitul candidatului sĕu. Tot el, în fine, odată alegerea terminată, fără lichidarea, arangiază socotelile şi trimite o copie *returning officer*-ului.

Acéstă lege asupra procedărilor ilegale pare a nu fi făcută de cât spre a impedica pe candidaţĭ de a-şĭ îmbéta alegĕtorii, ér pe aceştia de a bea în sănĕtatea caditatului — séu spre a împedeca pe candidat de a cumpăra voturile alegĕtorilor sĕi, ér pe aceştia de a-le vinde... şi asta de altmintrelea e perfect esact E de ajuns a aminti tabloul zugrăvit de Dickense asupra alegerilor din timpul sĕu spre a vedé în ce stare mergeau alegĕtorii la urne, în timpul când votul era public.

In 1885, Lopes, candidat în Devonshire, fiind invitat sĕ se întâlnéscă cu câţĭ-va din alegĕtorii sĕi, când a sosit i-a găsit pe toţĭ la masă. El a refusat sĕ ia parte la banchet, până ce n'a vĕḑut, că toţĭ convinşĭ şi-au plătit tacâmul, şi bine a făcut, căcĭ presenţa unui singur conviv pe gratis ar fi făcut sĕ i-se invalideze alegerea.

In privinţa invalidităreĭ, trebue sĕ se scie, că décă validitatea unei alegerĭ e contestată, atuncĭ tribunalelor ér nu camerei comunelor le incumbă grija de a se pronunţa asupra regularităţei séu neregularităţei alegerei.

Când se deschide perioda electorală, candidatul n'are alt-ceva de făcut de cât sĕ ţină discursurĭ, sĕ se arate amabil, sĕ cutriere circumscripţiunea şi sĕ vorbéscă cu alegĕtorii. Décă e însoţit de nevastă-sa e şi mai bine, mai cu sémă décă e ea tînĕră şi frumósă. Alegĕtorul engles e sensibil la farmecul surîsului unei guriţe frumóse şi a privirilor unor ochĭ drăguţĭ; de asemenea — séu cel puţin femeia sa, ceea ce e şi mai important — e încântat când nevasta candidatului mângăe cu mâna ei înmănuşată obrajii copilaşilor sei.

Când sosesce ḑiua scrutinului, care durézā dela orele opt diminéţa până la opt séra, una din marile preocupărĭ ale candidatului şi ale agentului sĕu electoral în deosebĭ în circumscripţiunile rurale, unde distanţele, ce au sĕ le percurgă alegĕtorii spre a merge la vot sunt considerabile, este de a procura trăsurĭ spre a-i transporta. In circumscripţiunile acestea, secţiunile unde sunt depuse urnele trebue sĕ fiă destul de numĕróse pentru ca nicĭ un alegĕtor sĕ n'aibă a percurge mai mult de trei mile până acolo; în oraşe, acéstă distanţă nu trebue sĕ trécă peste o milă. Cu tóte acestea alegĕtorului britanic nu-i place sĕ se deranjeze şi trebue sĕ te ducĭ sĕ-l iei de acasă ca sĕ-l ducă sĕ voteze şi pe urmă sĕ-l reconducĭ la domiciliŭ. Ca o dovadă despre indiferenţa alegĕtorilor englesĭ póte servi faptul, că în 1895, la alegerile generale, din 6 milióne 330.000 de alegĕtorĭ, numai 3,867,000 au consimţit sĕ voteze; în 1892, din 6.158.000 inscrişĭ n'au votat de cât vre-o 4 jum. milióne.

Cestiunea acésta a trăsurilor, orĭ cât de ridicolă ar fi, are o mare importanţă. Legea interḑice candidaţilor de a angaja cu banĭ vehicule şi ei nu pot sĕ se servéscă decât de acelea pe carĭ particularii binevoiesc a-le împrumuta. Resultă din acésta că, sub acest raport, candidaţii conservatorĭ sunt privilegiaţĭ, căcĭ partidul lor fiind compus din ómenĭ bogaţĭ, numĕrul proprietarilor de trăsurĭ e mai considerabil printre ei de cât printre liberalĭ.

Candidatul ales, care a cheltuit cea mai mare sumă pentru a fi ales, este Alfred Wigram, pe care alegerea l'a costat peste 50.000 de francĭ. Acela, care a plătit în mai scump sufragiile alegĕtorilor sĕi, este sir Iohn Pender, ales cu 913 voturĭ, dintre carĭ fie-care l'a costat 13 fr. 90, pe când pe Jenniah Jordan, ales cu 2792 de voturĭ nu l'a costat votul decât 25 centime.

E de sine înţeles, că sufragiile costă mai scump pe cei căḑuţĭ în alegerĭ. In 1895, recordul scumpetei voturilor a fost ţinut de Padmer, care a obţinut 32 voturĭ, dintre carĭ fie-care l'a costat 140 francĭ 80 banĭ.

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 5 Octomvrie. Suveranii României au sosit erĭ la Castelul Peleş.

„Monit. Ofic.“ publică convocarea camerelor în sesiune estraordinară pe ḑiua de 25 Septemvrie v. 1900.

DIVERSE.

O panoramă rară. In oraşul Luzern din Elveţia se află un intreprinḑĕtor cu numele Ioan Bloch, care ajutat de o societate pe acţiunĭ a luat iniţiativa sĕ înfiinţeze un museu, care sĕ represente rĕsboiul în tóte formele sale cele mai fioróse. In acel museu se vor puté vedé tóte sistemele de arme, de muniţiunĭ, ranele causate de glónţe în corpul ostaşilor şi al animalelor, ajutórele medicale, pedepsele militare, luptele pe mare, luptele lui Napoleon cele crâncene din 1870—71 şi 1877/78. Rĕsboiul Burilor cu Englesii şi cel present ce decurge în China. Tóte aceste în tablourĭ naturale vor puté fi vĕḑute în panorame. In museu vor mai fi şi glónţele fioróse „dum-dum“. Tablourĭ chinematografe interesante vor arăta decursul rĕsbóielor pe mare. Pacea încă va fi representată prin diferite colecţiunĭ.

Aci, vĕḑêndu-le cu o privire, este o minune de graţiă simplă şi înduioşătóre; încunjurat de ziĭdurĭ fórte jóse, sub pinii marĭ cu scórţă albă, classicele monumente, porticul, alea de statue, cupola şi templul. Ce a fost din lemn, a dispărut. N'a rĕmas decât granitul şi marmora. Erburile şi florile şi lianele se jócă cu vêntul... copii şi privitorii se înveselesc. E o ruină, dér acéstă ruină a păstrat armonia perfectă a liniilor şi a formelor. Şi sub pinii cu umbra atât de calmă în lumina albastră, atât de dulce, granitul vechiŭ şi marmora vechiă a mormêntului princesei nu-ţĭ reamintesce tristeţa morţii. Petrile vorbesc de visurĭ, de odihnă. Doream sĕ vĕd aci amorezatĭ. Am şi vĕḑut părechĭ, carĭ îmbrăţişate treceau vi-ător şi încet spre boschete.

Şi acésta a fost tot ce am dorit sĕ vĕd la mormêntul princesei. Nu aşteptaţĭ sĕ vĕ spun mai multe. 'Mĭ este preţios sĕ păstrez reamintirea, ca a unui lucru de graţiă misteriósă, în apropierea realităţii brutale a jocurilor lărmuitóre, unde ne aştepta barca nóstră. (După „Le Journal“).

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 3 Octomvrie. 1900.

Renta ung. de aur 4%.	113.75
Renta de corône ung. 4%. . . .	90.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%.	120.50
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	97.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	89.65
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	93.—
Impr. ung. cu premii	163.25
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin .	138.—
Renta de argint austr.	96.95
Renta de hârtie austr.	96.95
Renta de aur austr.	114.80
Losurĭ din 1860.	131.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară .	16.98
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	663.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	653.25
Napoleondorĭ	19.28
Mărcĭ imperiale	118.30
London vista.	242.05
Paris vista	96.25
Rente de corône austr. 4% . . .	97.05
Note italiene	90.40

Cursul pieței Brașov.

Din 4 Octomvrie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.08	Vênd.	19.10
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.30
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Nr. 8345—1900.

PUBLICAȚIUNE

în causa inducerii dărilor din acest an.

Fiind-că tóte soiurile de dare pe anul curent sunt deja fixate și prescrise, de aceea în puterea emisului Direcțiunei reg. financiare din loc Nr. 308—900, provocăm pe p. t. contribuenți de dare a se presenta în termin de 8 dile, adecă **dela 3 Octomvre până la 10 Octomvre 1900** în localul perceptoratului orășenesc aducênd cólele de dare cu sine spre a li-se induce intr'ênsele datoria dărilor.

Brașov, în 29 Sept. 1900.

(1108.2—3) *Perceptoratul orășenesc.*

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face orĭ și când pe timp mai indelungat séu lunare.

Nr. 12840—1900.

Publicare de ofert!

Luni în 15 Octomvre a. c. la 10 óre antemer. **se va ținé** în localul oficiului economic orășănesc **pertractare** cu oferte pentru **a se da în antreprisă** lucrările și prestările de material **la înființarea unui conduct de țêvĭ** pentru scóterea apei din pimnița abatoriului și dirigiarea aceluia în canalul din jos de linia de vamă spre Stojan; asemenea **se va face și anexarea la acest conduct de țêvĭ** a fântânei celei vechi, ce se afla în pimnița abatoriului orășănesc.

Spesele sunt proiectate cu **1981** corône.

Măsurarea, preliminariul și condițiunile contractuale se pot ceti în localul oficiului edilic séu al celui economic ori când până la diua pertractării ofertelor.

Ofertele trebuie se conțênă declarațiunea, că oferentul cunósce condițiunile și că se supune acelor necondiționat.

Ofertele trebue să fie provêzute cu timbrul prescris, sigilat și apoi provêzute cu 5% din suma proectată care va servi de vadiu, presentată la oficiul economic cel mai târdiu până la începutul pertractării asupra ofertelor.

Brașov, în 2 Octomvrie 1900.

1115,1—1 *Magistratul orășenesc.*

ANUNCIURI

(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administrațiuni. În casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Admi. istr. „Gazetei Trans.“

Sz 5969—1900.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tlknyvi hatóság, közhirré teszi, hogy „Albina“ takar. és hitelintézet brassói fiókja végrehajtatónak Voiculescu Juon és neje sz. Slavu Maria Al.-moecsi lakósok végrehajtást szenvedő elleni 2960 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a Zernesti kir. járásbiróság) területén lévő I. a Simoni 307 sz. tjkvben A † alatt 4632, 4633, 4634/2, 4635/2 ingatl. 296 kor., a 4596/2 hrsz. ingatl. 810 kor. II. a Simoni 427 sz. tljkb. † alatt foglalt 4546/2 hrsz. ingatl. 60 kor., a 4660/3 hrsz. ingatl. 56 kor., a 4590/2 hrsz ingatl. 102 kor., a 4590/5 hrsz. ingatl. 24 koronában, ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi október hó 23-ik napján** d. e. **9 órakor** Simoni község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1900 évi julius hó 9-én.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság. 1113,1—1.

AVIS!

Aducem la cunoscința Onor. public, că cu **începerea dela 1 Octombre am predat D-lui FRANZ POLANEK**

Restaurația din Hotelul „Orient“

care îșĭ va da tótă silința se mulțuméscă pe onor. óspețĭ, cu **mâncărĭ bune și bĕuturĭ veritabile,** cu deosebire renumita **Bere**

„TRANSILVANIA BRÄU“

Recomandăm pe D-l Polanek on. óspețĭ, rugându-l al onora cu încrederea D-lor, și cu o cercetare numĕrósă.

Cu tótă stima

Johann Habermann's Erben.

In urma avisului D-lor Habermanns Erben, recomand on. public atât civil cât și militar

RESTAURAȚIA,

care din nou am arangiat'o cu tot comfortul. — **In fie-care di** se va servi **diferite mâncarĭ** cu prețurĭ moderate, atât în Restaurație, cât și afară, care conform alegeriĭ se vor socoti ieftin.

Asigurând on. public, că-mĭ voi da tótă silința al mulțumi în tóte privințele, corespundĕnd încrederiĭ și bunăvoinței ce-mĭ va acorda, mĕ rog de o cercetare numĕrósă.

Cu tótă stima

Franz Polanek.

AVIS.

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă.

Administrat. „Gaz. Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** și la **Eremias Nepoții.**